

Aan de doden verspilt men geen inkt

De Dyea Press ligt half bedekt onder de sneeuw, de kop op de voorpagina nog net zichtbaar.

DYEA – Vijfenzestig goudzoekers dood na lawine bij Chilkoot Pass

Het papier is half bevroren. De wind doet verwoede pogingen de pagina's mee te voeren op een van haar schouders. De wereld is wit en vermengt zich met de hemel. Ik weet niet of ik het verschil nog zie.

De mensen die langs me heen marcheren, zeulen hun bepakking naar Chilkoot Pass. Tot nu was de reis eenvoudig – een stoomboot van Seattle naar Dyea, een tocht van twaalf mijl naar de Scales. Maar de trap naar de hemel doemt langzaam voor ons op. Daarachter de valleien met goud. Klompjes voor het oprapen. Goudstof overvloedig als modder.

We reizen met elkaar, maar ieder voor zichzelf. Onze blikken rusten op de horizon, zoekend naar de eerste schittering. Een zwarte lijn slingert door de witte sneeuw als een worm door de aarde. Ik was erbij toen ze de lichamen uit de sneeuw trokken. Gesmoorde kreten diep onder de

oppervlakte. De ongelukkigen legden ze in een lijn achter elkaar. Een zwarte slinger door de witte sneeuw.

Zo nu en dan vraag ik een ander waarom zij zijn vertrokken, maar mijn woorden stuiten op holle ogen. Ze wuiven me weg alsof ik een muskiet ben. Voor contemplatie is geen tijd. Eerst het goud. Over 'waarom' denken we later wel na, wanneer we al het metaal uit de aarde hebben getrokken.

Ze zeggen dat de storm met haar warme wind de bergtoppen heeft doen smelten. Ik geloof ze niet. Er is hier geen warmte. De koude is als een muur. Op elk ogenblik denk ik mijn hoofd te stoten, maar telkens duw ik de lucht verder voor me uit.

In de wildernis heeft niemand een naam. Anonimiteit verzacht de dood. Als wilde dieren overlijden, laten de kranten hun pennen niet gelden. Op sommige dagen vergeet ik mijn naam. Niemand vraagt ernaar. De wind interesseert het niet. De witte hellingen zijn onverschillig. Mensen zonder naam zijn makkelijker te vergeten.

Ik graaf de krant onder de sneeuw vandaan. De bladzijden kraken als ik ze openvouw. Het bericht is slechts kort, een paragraaf of twee. Ik ga met mijn vingers over het papier – zelfs de feiten zijn koud. Onderaan de pagina een lijst met namen. Daarachter in kleine letters hun woonplaats. Klein, want aan de doden verspilt men geen inkt.

Of ik dapper ben, weet ik niet. Is het dapper om de lopende band de rug toe te keren voor een kleine kans op een fortuin? Misschien is het dwaas. Vijfenzestig mensen waren dwaas. Misschien is dwaasheid moed waar de tijd

overheen is gegaan. Of in dit geval de sneeuw. Voor nu zijn we dapper.

Een man loopt tegen mijn schouder aan.

‘Pardon, ik kan u niet zien,’ zegt hij. Zijn bril is beslagen. Hij neemt hem af en veegt de glazen schoon met zijn mouw.

‘Binnen dertig tellen zijn ze weer wit,’ zegt hij met een moeizame grijns.

‘Ach, de wereld is toch wit,’ zeg ik. ‘Zelfs de mensen worden elke dag grijzer. Nog even en we zien elkaar niet meer.’

Het was niet moeilijk om te vertrekken. Ik heb geen vrouw, mijn ouders zijn dood. Broers en zussen heb ik niet. Mijn vrienden zijn spoken. Ik kijk door ze heen, zie de whisky door hun aderen stromen. Zelfs drie flessen kunnen onze gesprekken niet bevruchten. Elke dag in de week draagt haar eigen masker, maar in werkelijkheid zijn ze allemaal gelijk. Zonder liefde is een huis slechts een wachtkamer voor de dood.

Het begint harder te sneeuwen. De vlokken vallen geduldig richting aarde. Alles beweegt trager wanneer het koud is. De krant stop ik in mijn jas. De tijd kabbelt voort. Het goud ligt te wachten.

De grijze slinger ploetert voort door de sneeuw. Ik probeer me tussen de gedaanten te voegen, maar ze marcheren strak achter elkaar aan, hun linkerhand op de schouder van hun voorganger. Niemand laat me ertussen. Naast het pad komt de sneeuw tot kniehoogte. Ik waad door het witte poeder. Spoedig zullen we bij Chilkoot Pass zijn.

Ik denk dat mijn naam met een P begint. Of misschien met een R. Raymond. Richard. Roy. Geen enkele

naam klinkt juist. Misschien ben ik hem verloren op de oevers van Dyea.

Mijn gedachten klinken luider dan het kraken van de sneeuw. Ik zie de grijze slinger niet meer. De wereld is wit. De sneeuw snijdt in mijn wangen. Ik loop verder, want in de verte liggen de gouden velden. Zou ik ze al kunnen ruiken? Ik steek mijn neus in de wind en adem diep in, maar ik ruik enkel de naamlozen die nog onder de sneeuw begraven zijn. Langzaam sijpelen ze naar de oppervlakte.

Misschien is het Robert. Misschien is het Rory. Misschien is het Rupert. Misschien is het Ronald. Misschien is het Rohan.

Toen ik jong was, heb ik eens een hert geschoten. Wilde dieren hebben onschuldige ogen. Ze zijn enkel uit op overleven. Is het overleving waar we naar zoeken onder de witte dekens? Toen ik jong was, dacht ik dat het leven meer was dan het uitstellen van de dood. Misschien is het tijd waar we naar op zoek zijn. Misschien liggen er uren voor het oprapen in de valleien van de Klondike. Dagen, weken, maanden, jaren. Misschien zijn we daarom naar de sneeuw getrokken, waar zelfs de tijd in de koude kristalliseert. Tijdklompjes voor het oprapen. Tijdstof overvloedig als modder.

Ik weet mijn naam weer. Het is de vierde van anderen op de voorpagina van de Dyea Press. De wereld is wit en vermengt zich met de hemel.

Ik zie het verschil niet meer.

Riemer de Vries